

Lk 5 MEISTRIVÕISTLUSED SPEEDWAY'S

Esimestel Harku valla rahvusvahelistel meistri- võistlustel nautis publik sportlikku kihutamist ja oli kahe rajarekordi püstitamise tunnistajaks.

Lk 4 KOOSTÖÖ TÜRKLASTE GA

Harku valla ja Türgi Mus'i regiooni haridustöötajad otsivad ühiselt uusi lahendusi laste õpimotivatsiooni tõstmiseks.

Lk 4 VISIIT SÕPRUSVALDA!

Volikogu ja vallavalitsuse esindus külastas koosõppimise ja arenemise eesmärgil valla kauaaegset Soome sõprusvalda Eurat.

KOLMAPÄEV, 22. oktoober 2014

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Kõikide pingeridade tulemustest tähtsam on see, et meie inimesed tunnetaksid, et Harku vallas on hea elada.

Kaupo Rätsepp /
Harku vallavanem

Talve lähenedes tekib ikka isu toekama toidu järele. Ettevõtte Oma Põrsas omanik Kirke

Laht peab lugu traditsioonilistest roogadest ning valmistab talvel ja jõulude aegu hea meelega ise pasteeti, keedab sülti ning küpsetab heas mõttes kõige tavapärasemat seapraadi kapsaste ja kartulitega. „Kõik need lõhnad ja ahjust tulev soojus loovad mõnusalt hubase, koduse ja minu jaoks „õige jõuluse tunde“,“ rääkis ta söögitegemise emotsionaalsest poolest. „Nende toitude valmistamine nõuab üksjagu aega ja köögis toimetamist, aga tehes seda koos perega, on see minu jaoks nii meeldiv protsess, et pärast on söömine sõna otseses mõttes väga maitsev boonus,“ kõneles Kirke. Lisaks soovitas ta kõigil maitsemeeli kõditava roa valmistamisel kasutada

“ **Nii saabki roast just nimelt selle hetke lemmik.**

värsket toorainet, hoida söögid lihtsad ja maitsest puhtad ning nautida selle juures seltskonda ja tegevust ennast. „Nii saabki roast just nimelt selle hetke lemmik,“ oli Kirke veendunud lihtsuse võlus.

Värsket liha Lääne-Virumaalt

Värsket liha maitstvate roogade jaoks saab aga Oma Põrsa lihapoest. Lihasooprade südamesse on Oma Põrsas tee rajanud asjatundliku ja sõbraliku teeninduse ning kvaliteetse ja värsket lihavali- kuga. See tuleb kauplustesse otse Lääne-Virumaalt Vajangu farmist, mida peavad ettevõtte omaniku Kirke õde ja isa. Pere kahe ettevõtte koostöö aitab tagada liha kvaliteeti, mis on Oma Põrsa jaoks

PÕRSAS KALAPOES!

Novembri teises pooles avab kunagine Kala+ taas oma ukse. Valmivas gurmeepesas leiab endale teiste seas kohe värsket eestimaist sealiha pakkuvat perefirma Oma Põrsas OÜ lihapood.

esmatähtis. „Nii saame jälgida sealiha kvaliteeti kasvatamis- protsessist müügini,“ tõi Kirke välja tiheda koostöö eelised kvaliteedi tagamisel. Liha saab ettevõtte müügipunkti- desse otse farmist, seismata vahepeal päevi vaheladudes. See on ka ettevõtja kinnituse- l nende liha värskuse garantii.

„Lihtsustatult võib öelda, et liha hinnas võime kaubelda ja järeleandmisi teha, kuid kvaliteedi osas mitte kunagi.“

Kuningate pood

Ettevõtte pakub marmortüüpi liha, mis on hõrk ja mahlane ning madalama rasvasisaldusega. „Meie lihomeistrid val-

1. Ettevõtte omanik Kirke Laht näitab peatselt avatava poe uut sissepääsu. 2. Kirke oma põrsaga. 3.-4. Valik Oma Põrsa toodangust / Fotod: Aule Sagen (1,2), Reet Sau (3,4)

mistavad lihast erinevaid tooteid – klassikalistest tükkidest kuni erinevate šnitslite, palmikute ja karreedeni,“ kõneles ka ise heast toidust lugu pidav omanik. Lihomeistrid töötavad Oma Põrsa kõikides müügipunkti- des, valmistades igal hommikul ette uue lihaleti ja täiendades seda tööpäeva

“ **Liha saabub ettevõtte müügipunktidest otse farmist.**

jooksul. Kirke meelest on väga oluline, et klient saaks täpselt selle lihatüki, mida soovib. „Ta võib kasvõi osta endale meeldivaima tüki ja lasta sellest praktiliselt oma silme all hakk- liha valmistada,“ pidas ta kliendi soovi seaduseks ning lubas, et tema poodidest leiavad kõik endale midagi, sest kaup on igas hinnaklassis. Kirke lihapoodides mängivad olulist rolli ka asjatundlikud ja

liha armastavad müüjad, kes alati aitavad hädas klienti hea nõuga. Peagi avatavasse Tabasalu kauplusesse oleks ka sellised vaja leida. „Otsime oma meeskonda sõbralikke ja jutukaid müüjaid, kes armastavad liha,“ rääkis Kirke sellest, milliseid inimesi ta töötajatena väärtustab.

Oma ettevõtte klientideks peab omanik inimesi, kellele on oluline liha värskus, kvaliteet ja eestimaisus. „Need on noored emad, kes otsivad perele puhas toitu, aga ka vanadaamid, kes ostavad lemmikloomale kaussi mõnd „maist“, ning töömehed, kes soovivad kiiret ja tõhusat kehakinnitust näiteks naturaalse šnitsli või peekonirulli näol,“ kirjeldas Kirke oma kliente. Vajaliku liha saavad Oma Põrsast ka inimesed, kel soov korraldada grillpidu, kuid liha marineerimiseks aega napib; samuti suured pered ja inimesed väljastpoolt tõmbekeskusi, kes soovivad osta hea hinnaga suurema koguse liha.

Oma nišš lihaturul

Kliendikeskus ja kohaliku toodangu väärtustamine ongi

Kirke ärimudeli kaheks alus- talaks. Paljud naise tuttavad küsisid temalt varem võimaluse kohta osta otse farmerilt põrsa- ja sealiha, teades, et ta õde ja isa tegelevad seakasvatusega. Teemat lähemalt uurides leidsid nad oma üllatuseks, et värsket ja kvaliteetset kodumaist sealiha kaubandusvõrgust leida oli väga keeruline. „Mujal maailmas levinud võimalust, et klient läheb lihapoodi ja ostab sealt enda soovi järgi lõigatud värsket lihatüki või tal on võimalus lasta see endale sobivalt lõigata, ei kohanud me peaaegu üldse,“ kirjeldas Kirke avanenud olukorda, „rääkimata sellest, et müüja ja poe liha- meister oskaksid kliendile soovitada, milline lihatükk milliseks roaks kõige paremini sobib.“ Nii saigi kahe aasta

“ **Klient saab täpselt selle lihatüki, mida soovib.**

eest oktoobris alguse Oma Põrsas, mis püüab leitud lünka täita. Praeguseks on firmal kolm müügipunkti, kaks neist Tallinnas ja üks Rakveres. Suuremad lihatükid viiakse aga kliendile soovi korral ka koju.

Uus müügipunkt Tabasalus

„Otsisime juba tükk aega uut kohta, kuhu laieneda,“ kõneles Oma Põrsa perenaine. Kui siis varasuväl neile Tabasalus kohta pakuti, olid nad uueks väljakutseks valmis. Klooga mnt 5a asuvas endises kalapoes, kus praegu käib aktiivne ümberehitus, leiabki endale kohe neljas Oma Põrsa pood 60 m² suurusel pinnal, mis on kohandatud lihapoe vajadustega. Kirke loodab, et ka Tabasalus võetakse neid hästi vastu.

AULE SAGEN

Volikogu liikme veerg

„Olen tundnud sedasama, mida ilmselt Ülemiste vanakegi!“

Sellest lehenumb-rist alates hakkab ilmuma volikogu liikme veerg – selleks, et saaksime teile aru anda aasta jooksul Harku valla elaniku ja eestimaalase heaks tehtust.

Me oleme püüdnud anda endast parima. Kuid selle „aruandlusrubriigi“ puhul on meil teile palve: kui mõni meie tegudest ei leia teie heakskiitu, siis palume teil mitte piirduda paarisõnalise kommentaari või sildistamisega. Andke meile palun tõhusamat tagasisidet – milles näete probleemi ja mida võiksite paremini teha. Sildi kleepimine ei ole veel kedagi, olgu siis eestlast või Eestimaad, teistsuguseks teinud ega aidanud olukorda paremaks muuta. Viimaste

Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu peab oluliseks elanike tagasisidet volikogu tehtud tööle. / Foto: Aule Sagen

nädalate jooksul olen meediast lugenud palju arvamavaldusi, mille puhul võiks oletada, et nende autorid on vaevunud sõna võtma, kuna hoolivad Eestimaast ja sellest, mis siin toimub. Kuid pahatihti on tõelise arvamuse asemel vaid mahlakas paarisõnaline väljend, mille puhul on

selge, et autor lihtsalt ei talu teisi eestlasi. Tundub, et sallimatuse väljendamiseks ja sildi selga kleepimiseks kõlbab ükskõik milline põhjus. Vähe on konstruktiivset kriitikat.

TILGU SADAMA ARENGUD

Lubage siis, et teen algust ja annan ülevaate kahest mulle

hingelähedasest projektist.

Esimene neist on Tilgu sadama arendusprojekt. Üks minu valimislubadusi oli puhuda sadama arendusse uuesti hingesse. Kohati olen tundnud sedasama, mida ilmselt Ülemiste vanakegi, kui Tallinn

“ Kindlasti elavdab see ka meie ettevõtluskeskkonda.

pidi kohe-kohe valmis saama. Kuid nüüd on mul hea meel tõdeda, et augustikuus võeti vastu valla arengukava muudatused ning 2015. aastal saame hakata Tilgu sadama projekteerimis- ja hoonestus-õiguse seadmise hanke läbivi-

misega konkreetset tegelema. Loodan, et tulevikus on meie elanikel olemas ilus ja mugav kodusadam. Tilgu sadam saab olema koht, kus leiavad tegevust valla elanikud ning kuhu on meeldiv tulla ka meie külalistel nii meritsi kui maad pidi. Kindlasti elavdab see ka meie ettevõtluskeskkonda, andes kohalikele firmadele võimaluse pakkuda oma tooteid ja teenuseid ning luua uusi töökohti.

JÄÄTMESEADUSE MUUTMINE

Teine projekt, mille arendamislugu tahan teiega jagada, on jäätmeseaduse muutmine. Septembris otsustas volikogu esitada Riigikohtule taotluse Riigikogus juunikuus vastu võetud jäätmeseaduse muut-

mise seaduse § 1 p.1 kehtetuks tunnistamiseks, et tagada kohalikele omavalitsustele põhi-seaduslikku õigust otsustada ja korraldada küsimusi iseseisvalt, arvestades kohalikke olusid ja erisusi. Maakeeli öeldes tahame, et meie valla elanikel oleks õigus määrata ise, mis on meie jaoks mõistlik ja mis mitte. Kindlasti hoiame teid kursis sellega, mis sellest taotlusest edasi saab.

Hea lugeja! Loodame, et selles volikogu liikme veerus suudame teile näidata, mida me aasta jooksul peame korraldäinuks. Kui teie hinnang meie tööle on aga teistsugune, siis oma mõtted võite saata minu e-posti aadressil arno.hirtentreu@eesti.ee. Lõpetan H. Runneli mõttega: mõelda on mõnus, rääkida on raskem ja kirjutada sellest veelgi raskem. Kuid püüame siiski!

ARNO HIRTENTREU
volikogu esimees

Suur hüpe omavalitsuste võimekuse tabelis

Harku vald tõusis kohaliku omavalitsuse võimekuse TOP 10s kolmandale kohale, edestades nii Tallinna ja Tartu linna kui ka Saku ning Jõelähtme valda, mis varem olid meist eespool.

Konsultatsiooni- ja koolituskuskeskus Geomedia avaldab Siseministeeriumi tellimisel kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksi andmeid 2009. aastast. Käesoleva aasta uuringu tulemuste kohaselt on Harku vald, võrreldes perioode 2006–2009 ja 2010–2013, parandanud oma positsiooni nelja koha võrra, tõustes 7. kohalt kolmandale. Võrreldes kõiki aastaid iseseisvalt, on meie koht paranenud veelgi – nii 2013. kui ka 2012. aastal oli Harku vald võimekuse TOPis teisel, 2011. ja 2010. aastal 3. kohal. Väga hea tulemuse taga on meie kõigi ühine töö ja panus, mille eest tänan kõiki, kes on pingutanud meie valla arengu ja heaolu nimel.

Teenuste arendamine

Uuringus on analüüsitud kohalike omavalitsusi (KOV) erinevate vaatenurkade läbi. Teiste seas on lähtutud kohalikust majandusest, elanikkonna heaolust, KOVi organisatsioonist ja KOVi tee-

nustest. Meie elanike arv on järjest kasvanud ning sellest tulenevalt oleme panustanud palju ka kohalike teenuste arendamisse. Tänavu avasime Muraste kooli, möödunud aastal Vääna-Jõesuu kooli. Suvel algasid ajaloolise Vääna

“ Väga hea tulemuse taga on meie kõigi ühine töö ja panus.

mõisakooli restaureerimistööd, mis saavad valmis järgmise õppeaasta alguseks. Lisaks on Harku vallal pooleli läbirääkimised riigigümnaasiumi rajamiseks Tabasallu. Väärtustame laste võimalust käia kodulähedases koolis, kus saab omandada konkurentsivõimelist haridust – seda valla koolides töötavad õpetajad ka lastele pakuvad. Võimalustehkeks huvialategevuseks avas vald möödunud aastal Harkujärve Spordihoone ning tänava juunis valmis Vääna

restaureeritud tall-tõllakuur, kus on kaasaegne spordisaal. Tähtis on, et elanikud saaksid peale kooli- ja tööpäeva ka vaba aega meeldivalt kodupai-gas veeta.

Ettevõtluse osakaal

Viimastel aastatel on mitmed vallas tegutsevad ettevõtted teinud suuri investeeringuid tootmise arendamiseks ning panustanud siinsetesse

hoonetesse ja inimestesse, suurendades meie vallas pakutavate kodulähedaste töökohade arvu ning kasvatades tööhõivet. Nagu näiteks Metus, Metek ja Tallegg, kes suurte ettevõtetenäite mõjutavad märkimisväärselt meie ettevõtluskeskkonda ja kohalikku majandust. Vald on püüdnud ka uutele ettevõtjatele, kes alles plaanivad meie vallas tegevust alustada, igati tuge pakkuda, neid asjaajamise juures vajaliku nõuga abistades. Oluline on, et elanikel oleks võimalik leida soovi korral tööd oma koduvallas ja nad ei peaks sundkorras pendeldama kodu- ning töökoha vahet, kulutades oma väärtuslikku aega tipptunni ummikutes liiklemisele.

Kohalik majandus

Tööhõive suurenemine on tõstnud Harku valla ka viimase perioodi „Kohaliku majanduse“ TOP 10sse, kus me ülemöödunud perioodil ei positsioneerunud. Võrreldes ülemöödunud perioodi TOPis olijatega, on välja jäänud Kuressaare ja Pärnu linn, mille põhjuseks peavad uuringu autorid töökoha keskmise väärtuse liiga aeglast kasvu, kõrvutades seda teiste esikümnesse kuuluvate omavalitsustega. Lisandunud vallasisesed töökohad on meid üle-eelmise perioodiga võrreldes tõstnud ühe koha võrra kõrgemale ka „Elanike heaolu“ TOP 10s, kus paikneme neljandal kohal. Selles hinnatakse kõrget

tööhõivet, madalat registreeritud töötuse määra ja vähest toimetulekutoetuste mahtu. Loodame selle trendi jätkumist edaspidigi.

Aktiivsed volikogu liikmed

Uue tulijana oleme esindatud ka „KOV organisatsiooni“ TOPis, kus positsioneerume Tallinna linna ja Viimsi valla järel lausa 3. kohal. Selles kategoorias on hinnatud teiste seas ka kohalikku volikogusse kandideerimise aktiivsust. Harku valla edu taga on kindlasti veel see, et vallavolikogusse kuuluvad liikmed ei ole aktiivsed mitte ainult volikogu, vaid ka kogukonna ning külaseltside tasandil, kus nad panustavad nii omavahelisse infoliikumisse kui kogukonna probleemide tõstatamisse ja lahenduste leidmisse. Just ühiselt meie inimeste heaolu ja elupaiga arengu nimel tööd tehes oleme saavutanud väga hea koha omavalitsuste võimekuse edetabelis. Kuid kõikide pingetide tulemustest tähtsam on see, et meie inimesed tunnetaksid, et Harku vallas on hea elada. Just see on meie olulisim eesmärk, mille nimel jätkame ka edaspidi oma igapäevast tööd.

KAUPO RÄTSEPP
Harku vallavanem

Muraste koolimaja avamisel (vasakult) Eventus Ehitus OÜ juhatuse liige Lauri Kaska, Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu, Strantum OÜ juhatuse esimees Meelis Härms ja Harku vallavanem Kaupo Rätsepp. / Foto: Kady-Ann Sutt

Uue aasta eelarve

Oktoobrikuise Harjumaa Omavalitsuste Liidu (HOL) volikogu koosoleku peamine teema oli 2015. aasta riigieelarve ning selle suhestumine kohalike omavalitsuste eelarvetega.

Kohaliku omavalitsuse (KOV) üksuste eelarved on iseseisvad – nad otsustavad ise eelarvete koostamise üle. Ometi on omavalitsuste eelarve tugevasti seotud ka riigieelarvega, sest omavalitsuste tuludeks on lisaks tulumaksule ka toetused riigieelarvest. Riigieelarvest toetatakse KOVi üksusi tasandus- ja toetusfondi ning juhtumipõhiste toetuste kaudu. Koosolekul kõnelesid uuest eelarvest ning jagatavatest toetustest Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja Sulev Liivik, Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Rannar Vassiljev ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu rahandusnõunik Märt Moll.

Kuueprotsendiline kasv

Sulev Liivik nentis, et maksulaekumine on olnud oodatust parem ning tänu sellele on tulubaas kasvanud 6% võrra. Järgmise aasta KOVide tulumaksuks prognoositakse umbes 826 miljonit eurot. Liiviku hinnangul on tulubaasi olukorda mõjutanud nii kaotatud müügitulu kui ka aktsiisitõusud, kuid vaatamata kasvanud tulumaksule ei suurenda rahandusministeerium KOVi tulumaksu osa ega tasandus-

Tänu sellele on tulubaas kasvanud 6% võrra.

fondi, kuna nende tulude üldine kasv on SKP arenguga kooskõlas. Liivik selgitas, et pigem on liigutud riigieelarve koostamisel toetuste suunas ning rahastamine toimub valdkondade kaupa.

Kasvu tagamaad

Rannar Vassiljev kõneles, milliseid poliitilisi vaidlusi on tekitanud Riigikogus 2015. aasta eelarve ning tutvustas rahanduskomisjoni seisukohti. Vaidlusi on tekitanud tööhõive- ja palgakasvuküsimus, mis mõjutab ka KOVide tulubaasi. Rahanduskomisjo-

ni murekohaks on see, et vaatamata tööpuuduse langusele ei näita lähiaastate prognoos tööhõive suurenemist. „Neid inimesi, kes on tööjõuturul, on vähem kui varem,“ selgitas Vassiljev.

Vassiljevi hinnangul on kuueprotsendilise kasvu tekel oma osa ka uutel kehtestatud maksudel ja nende laekumisel, aga ka kehtestatud

KOVi ei saa paraku rahul olla eelarve planeerimisega.

seaduse muudatustel, mis sätestavad uue juriidilise isiku käibemaksu mahaarvutamise või deklareerimiskorra. Samuti mõjutavad kasvu 1% võrra langenud tulumaks ja tulumaksuvaba määra tõstmine, mis on inimese kohta küll vaid 10 eurot, kuid kokku moodustab 18 miljonit. Ometi nentis Vassiljev, kes on varem kohaliku omavalitsuse tegevusega kokku puutunud viie aasta vältel Rakvere linnas, et kuigi laekuva tulumaksu osa kasvab 6%, pole kasv piisavalt suur, et see avaldaks KOVi eelarvele märgatavat mõju ning võimaldaks kulutusi suurendada.

Omavalitsuste murekoht

Märt Moll selgitas, millistes tegevustes lepiti kokku haridus-, sotsiaal-, transpordi- ja teede-, maa ja keskkonna, kultuuri-, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas. Näiteks on otsustatud analüüsida järgmisel aastal puudega isiku hooldaja toetuse eraldamist, jätkata arutelu õpilastranspordi riigieelarvest rahastamise osas ning minna edasi läbirääkimistega hariduskorralduslike aluste põhimõtetes. Samas nentis Moll, et KOVi ei saa paraku rahul olla eelarve planeerimisega – riik eraldanud KOVidele seadusega määratud kohustuste täitmiseks liialt vähe raha. Aastast 1996 kuni tänaseni on vahendeid eraldatud või tulubaasi suurendatud vaid mõne üksiku seaduse täitmiseks, kuid

Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Rannar Vassiljev.

HOLi juhatuse esimees Kaupo Rätsepp.

Eesti Maaomavalitsuste Liidu rahandusnõunik Märt Moll. / Foto: Kady-Ann Sutt (3x)

KOVidele seatud kohustused on üha kasvanud.

Vajadus muutusteks

Kuidas siis aastaid kestnud omavalitsuste alarahastamisest välja tulla? „Ainuke võimalus on poliitikutel nõobist kinni võtta ja öelda, et niiviisi enam edasi ei saa,“ pakkus Moll. Tema sõnul peaksid järgmistel valimistel kõik erakonnad nägema oma programmis ette täiendavaid ressursse KOVide rahastamiseks. Ka HOLi juhatuse esimees Kaupo Rätsepp nentis, et vajame regionaalpoliitikas suurt muutust. „Täna püüab riik

suunata paljud esmatasandi teenused, näiteks pääste- või arstiabi, KOVi tasemele, rahastamisest aga ei ole juttu olnud,“ ütles Rätsepp. „Selline lähenemine ei ole tänastele omavalitsustele jätkusuutlik.“ Rätsepa sõnul on need tõsised ja sisulised põhjused regionaalseteks muutusteks. Riik peab endale selgeks tegema, milliseid omavalitsusi ja osutatavaid teenuseid tulevikus näha tahetakse ning kuidas toimub rahastamine. Seejärel tuleb astuda julgeid samme muudatuste elluviimisel.

KADY-ANN SUTT

Elektrivõrgust sõltumatud valgustid Otsa-Mikos. / Foto: Triinu Ambur

Elektrivõrguta tänavavalgustus

Liikva küla Otsa-Miko piirkonna ühel tänaval süttivad alates suve lõpust tänavavalgustid, mis ei olegi ühendatud elektrivõrguga.

Pilootprojekti käigus rajati MTÜ Tirtsutare eestvedamisel sinna 100% taastuvenergia põhinev tänavavalgustuse süsteem, mis saab kogu vajamineva energia päikesepaneelilt, tuulegeneraatorilt ja akult. „Sellist lahendust meile teadaolevalt varasemalt Eestis kasutatud ei olegi,“ kõneles projekti algataja MTÜ Tirtsutare juhatuse liige Urmas Ambur lahenduse uudsusest.

Kaasaegsed lahendused

Tavapärasest õhemates tänavavalgustite korpustes on mitmed kaasaegsed tehnilised lahendused. Valgusti pealmist osa katab päikesepaneel, sisemuses paiknevad LiFePO4 akud ja valgusti tööd juhtiv kontroll. Tee pinna poole on suunatud läätsedega varustatud LED-valgusti ja liikumisanur. Öhtu saabudes lülitab hämaraandur valgusti sisse. Neli tundi põleb see täisvõimsusel, lülitudes seejärel ümber säästurežiimile. Kui liikumisanur tuvastab valgusti tööpiirkonnas liikumise, lülitatakse valgusti 40 sekundiks jälle täisvõimsusega tööle. Läätseid suunavad valgusvoo otse tänavale ja nii ei teki selle tänavavalgustuse puhul ka väljapoole ulatuvat valgusreostust.

Tänavavalgustuse postidele on paigaldatud sisuliselt hääletult töötavad vertikaalsed tuulegeneraatorid. Am-

buri sõnul kasutatakse selliseid generaatoreid nii Antarktikas asuvates satelliitsidejaamades kui ka India ookeanis poidel paiknevatel tsunami hoiatussüsteemides. „Usume, et need töötavad laitmatult ka Eesti kliimas, mis on ikka mõneti leebem, võrreldes nende paikadega,“ sõnas Ambur.

Tasuv energiasääst

Üks Otsa-Miko piirkonnas kasutatud tänavavalgusti vajab oma tööks ainult 22 kWh energiat aastas, mida on Amburi arvates tavapärasest tänavavalgustist 15–20 korda vähem. Valgustite hind on veel üsna kallis, ent nende tasuvusaeg ei ole järjest kallineva elektrienergia tõttu enam kuigi pikk,“ arvas Ambur ning avaldas lootust, et nende kogemustest saavad kasu ka teised piirkonnad või omavalitsused, kus on päevakorral tänavavalgustusse investeerimine, kuid selleks vajalik elektritrass puudub.

Kogukonna koostöö

Otsa-Miko tänavavalgustus jäi arendaja poolt välja ehitamata, mistõttu otsustas kogukond tänavavalgustuse ise rajada. „Kerge see tee ei olnud,“ nentis Ambur. Projekti toetas Harku vald, ülejäänud osa finantseeris Tirtsutare kohalike elanike abiga. „Lisaks tehti lugematu hulk tunde vabatahtlikku tööd, milleta oleks projekti maksumus tulnud oluliselt kallim,“ tunnustas Ambur kõiki projekti õnnestumisele kaasa aidanud osapooli.

TOIMETAS: Aule Sagen

Harku ja Eura valla esindajad Kauttua metsa jalgsimatkal. / Foto: Kady-Ann Sutt

22 AASTAT SÕPRUST!

Visiidi eesmärk oli arendada peale viimaseid valimisi tööd alustanud vallavolikogu liikmete omavahelist koostööd ning läbikäimist. Harku vallavolikogu liikmete ja vallavalitsuse töötajate esindus viibis Eura 2.–4. oktoobrini. Sõprusvisiidi vältel tutvustasid Eura vallavalitsuse esimees Harri Lehtonen ja vallavanem Matti Lahtinen harkulastele Eura kui kohaliku omavalitsuse toimimist ja selle arenguid ning tulevikuplaane. Arendusjuht Harri Virén kõneles külastajatele kohaliku ettevõtluse ja majanduskeskkonna arengust ning Anita Karppinen Pyhäjärvi Instituudist tutvustas kohalikkude toidunetust ning selle toimimise põhimõtteid.

Sisukad ettekanded

Harku abivallavanema Vello Viiburgi sõnul on sõprusvaldade koostööl oluline tähtsus. „Neil visiitidel saame jagada nii oma kogemusi kui ka võtta eeskujutähtsust tegevusest, koguda uusi teadmisi ning olla kursis, kuidas naab-

Oktoobris külastas Harku vallavolikogu liikmete ja vallavalitsuse töötajate esindus meie kauaaegset Soome sõprusvalda Eurat.

rid samades töövaldkondades tegutsevad,“ selgitas Viiburg sõprusvisiitide korraldamise tagamaid. Abivallavanema hinnangul olid seekordsed ettekanded erakordselt põhjalikud ning süvitsi minevad. „Nende ettevõtluskeskkond on väga huvitavalt ja uudset üles ehitatud ning oli väga harv selle toimimisest lähemalt kuulla,“ hindas Viiburg.

Harkulastele tehti põhjalik ekskursioon ka Eura spordikeskuses.

Metsamatk kohaliku külaseltsiga

Jalgsimatkal Kauttua metsades kohtusid Harku valla esindajad Eura vallas tegutseva Kauttua külaseltsi liikmetega,

Harku vallavanem Kaupo Rätsep on andmas Eura vallavanemale Matti Lahtinile üle kingitust sõprusühete 22. aastapäeva puhul. / Foto: Kady-Ann Sutt

kes võtsid sõprusvalla esindajad vastu loodussõbralikus metsamajakeses, üllatades külalisi aurava kohvi ning lõhnava õunakoogiga. Meie vallavolikogu liikmetest Muraste ja Suurupi külaseltside esindajad leidsid kohaliku seltsi esindajatega kergesti ühise keele, jagades väärt kogemusi ja mõtteid.

Harkulastele tehti põhjalik ekskursioon ka Eura spordikeskuses ja tervisekeskuses – viimast parasjagu renoveeriti ning laiendati. Võib öelda, et valmiv tervisekeskus on ka Eestiga mõnevõrra seotud – hoone valmib nii mõnegi tööka eestlasest ehitaja käe all.

Sõpruse ajalugu

Harku ja Eura vallal täitis tänavu sõprusühete loomisest 22 aastat. Sõpruslepingu allkirjastasid 1992. aasta maikuus toonane Harku vallavanem Arvo Must ja Eura vallavanem Matti Lahtinen. Võimalust Eura vallaga sõprusühete loomiseks pakkus Harku vallale Eesti-Soome sõprusühing, kes nägi, et kahel broilerikasvatusega tegeleva vallal võiks olla kasulik kogemusi ja mõtteid jagada. Täna on see vaid kinnitust saanud – kahel vallal on ka peale 22 aastat jätkuvalt ühine huvi omavaheliseks läbikäimiseks ning vastastikune soov teineteise kogemustest õppida ja areneda.

KADY-ANN SUTT

Põnev Türgi koostöö

Täna on aasta kestnud Comenius Regio koostööprojekt „Motiveeritud ja hea õppe- edukusega lapsed“ on olnud suurepärane võimalus võtta õppust teise kultuuriruumi ja haridussüsteemiga partneritelt. Koostööprojekt Harku valla ja Türgi Mus'i regiooni vahel sai alguse veidi enam kui aasta tagasi, mil võeti ühiseks eesmärgiks parandada õpilaste koostööd ja õpimotivatsiooni ning pedagoogide oskusi laste motiveerimisel ja innustamisel. Aasta jooksul on peetud ühisseminare, korraldatud õpetajatele koolitusi ning supervisioone, projektis osalevad õpilased on osalenud õpitubades ja aruteluringis ning õppinud koostöös kuni ise üritust korraldades.

Muutuva aja õppemeetodid

Järgmise aasta suveni kestva projekti vajalikkus ja osalemise soov on kooli jaoks olnud enesestmõistetav. Aina kiirenev elutempo ja muutuv maailm on mõjutanud nii täiskasvanuid kui ka lapsi. TÜGi arendusjuht Kersti Vana, koostööprojekti koolipoolne projektijuht sõnab: „Tänapäeva suures infotulvas kaotavad noored sageli sihi, suuna ja huvi paljude asjade vastu, mida neil koolis eeldatakse.“ Probleemiks on kujunenud n-ö kapseldumine kübertaustmaailma. „Vanade õppemeetoditega lähenedes ei omanda lapsed enam teadmisi,“ selgitas Vana. „Õpilased vajavad aega, et arutleda, rohkem otsest kontakti ning sisulist tagasisidet. Hea-halb hinnang

Tabasalu Ühisgümnaasiumi moto viitab koolipere ja õpilaste valmidusele käia kaasas muutuva ajaga – õppida ja areneda. Seetõttu osaleb kool ka rahvusvahelises Comenius Regio koostööprojektis.

ei tööta enam, see ei ole motiveeriv.“ Et uute väljakutsetega edukalt toime tulla, peavad õppima ja arenema ka õpetajad ning haridussüsteem ter-vikuna.

Teineteiselt palju õppida

Kuigi Türgi-Eesti koostööprojekti eesmärgid on ühised, on mõlema partneri lähene-mine olnud mõnevõrra erinev. Samas on oluline leida ühisosa ning võimalus teineteiselt õppida. Sügisest alustas TÜG Türgi partnerite eeskul jul väärtuste kuu tähistamisega. Õppeaasta jooksul võetakse igal kuul fookusesse üks oluline väärtus meie elus. Näiteks on septembrikuu tegevustes läbivaks väärtuseks koostöö. Kahtlemata on Türgi partneritel meiltki palju kasulikku õppida. Vana sõnul võib Tabasalu kooli puhul välja tuua hästi korraldatud tugisüsteemi. „Meil on kõigil klassidel olemas vajadusel sotsiaalpedagoogi tugi, ka

“ Hea-halb hinnang ei tööta enam, see ei ole motiveeriv.

koostöö vallavalitsusega on hea,“ selgitas Vana. „Kasutame laste õpimotivatsiooni suurendamisel mitmeid kaas- aegseid lähenemisi. Sel aastal innustame neid näiteks uurima ja infot hankima nutiseadmete abil, samas tutvustame erinevaid võimalusi nende seadmete kasutamisel.“

KATRIN ROMANENKOV

Peatselt saabuvad Türgi partnerid Eestisse, et arutada tehtut ning seda, kas ja kuidas teineteise praktikad on rakendust leidnud. / Foto: Katrin Romanenkov

Esita kandidaat Tui preemia!

Harku vallavalitsus ootab kandidaate Erna ja Juhan Tui preemia.

Preemia kandidaadiks sobivad inimesed, kes on silmapaistnud kohaliku kultuuri, hariduse või mõne muu valdkonna edendamisel. Preemia suuruseks on möödunud

aasta IV kvartali Eesti keskmine kuupalk. Preemiale kandideerimiseks või kandidaadi esitamiseks ootame 31. oktoobriks taotlust kandidaadi nime, kontaktandmete ning põhjendustega. Taotluse võib esitada vabas vormis, saates selle postiaadressile

Ranna tee 1, Tabasalu, 76901, või e-posti teel harku@harku.ee. Otsuse preemia saaja kohta teeb komisjon, kuhu kuuluvad Harku vallavalitsuse, Tabasalu Ühisgümnaasiumi, EELK Rannamõisa koguduse, MTÜ Tabasalu Patriootide ning perekond Tui esindajad. Erna ja Juhan Tui preemiat antakse välja alates 2008. aastast, mil perekond Tui annetas Harku vallale hektari maad Tabasalus.

HARKU VALLAVALITSUS

NÕID TULI JUTUST VÄLJA

Eakate päevakeskuses avati 1. oktoobril Leida Rätsepa ja Eha Leinassaare muinasjutu- ja kultuurilaegaste näitus, kus eksponeeritakse põnevaid mälestustest pungil kaste.

Seda, kes selle kuu esimesel esmaspäeval juhuslikult Ta-basalu eakate päevakeskusesse sattus, võttis vastu pika kõvera nina ja koletute küün- tega mustas hõltsis nõiamoor, kes justkui muinasjutust välja pääsenud.

Ja oligi muinasjutt, isegi mitu. Laudadel olid suured pappkarbid, mille sisse otse- kui teatrilavadele olid lavasta- tud muinasjutud, needsa- mad, mida tänased eakad veel mäletavad – kunagi armasta- tud ja kallite nukkudega, mis on taas „elule äratatud“. Va- nad unarusse jäetud ja koli- kambritesse peidetud nukud on parandatud ning selga

saanud uued säravad kleidid.

Päevakeskusesse kogune- nud eakad said osa muinasju- tu- ja kultuurilaegaste näituse avamisest. Näituse on koosta- nud Leida Rätsep ja Eha Lei- nassaar. Igal kastil on oma lugu, millest pajatas Hurve Kruglova. Kuri nõid osutus sõbralikuks kõverninaks, kes Eha Leinassaare häälega il- mestas etendust. Vahepalaks mängis Valdo Kurist suupillil just neid populaarseid viise, mis nende nukkude noorus- ajal moes olid – nii mõnigi vaataja ümises kaasa.

“Igal eakal on oma elatud aastatest näidata midagi väärtuslikku.”

Tavaliste inimeste mälestus- te jäädvustamiseks ning nende elusülgise väärtustamiseks on ellu kutsutud rahvusvaheline

projekt „Meenutuste maja“. Eestis on selleks moodustatud mittetulundusühing „Looja“ ja selliste kastidega on tehtud näitusi teemadel „Minu elu muusikas“, „Noorus Siberis“, „Olen korstnapühkija“, „Viruka talu saatus“ jt.

Oma lugu laekasse

Igal eakal on oma elatud aastatest näidata midagi väärtuslikku ja elutarka ning seda järgmistele põlvkondadele edasi anda. Miks mitte teha neist üks mälestuskast, mis on kui etendus; panna vanad asjad endast kõnelema, anda neile väljund ja väärtus, jäädvustada oma elatud aastad või mõni eluetapp omapärase kunstiteosena.

Näitus jääb eakate päevakeskusesse kuni 31. oktoobrini.

MATTI LOIT

1. Hurve Kruglova (vasakul) pajatas lugusid laegastest ning nõiarüüs Eha Leinassaar ilmestas etendust. 2.-3. Armastatud nukud on saanud uue elu muinasjutulaekas. / Fotod: Matti Loit

Pangapealse laste- aia õppealajuha- taja Maire Pöld kirjutab lasteaia väärtustest õppe- tegevuses ning kandleõpetusest.

„Pangapealse lasteaia mis- sioon on pakkuda alushari- dust, mis on tihedalt seotud pärimuskultuuri ja tervisliku eluviisiga. Lasteaed soovib teadlikult säilitada meie vana- vanemate pärimust, mille toel luua ja jätkata koos lastega pärimuskultuuri. Oma juurte tundmine annab lapsele täna- päeva maailmaskindlustunde. Pärimuskultuurist rääkides

Pärimusearmastusest sünnib kandlepäev „Laulev puu“

on väga oluline roll selle muu- sikalisel küljel. Pangapealse lasteaia kasutatakse alates 2011. aastast muusikalises õppetegevuses 6–7-keelseid kandleid. Kandlemängu ja -õpetuse juures on oluline pilli maagiline jõud ehk nagu vanasti öeldi: kannel on väge täis. See mõjub mängijale te- raapiliselt ja tihti võib ennast kandlemängu unustada noo- ti tundmatagi. Kandleheli on õrn ja ilus kuulata nii mängi- jale endale kui ka kuulajale.

Kandleõpetus õppekavas

Praegu oleme Harku vallas esimene ja ainuke lasteaed, kus kandleõpetus on viidud lasteaia õppekavva – meie koolieelsetes rühmades toi- mub kandleõpetus kaks kor- da nädalas. Kandle algõpetu- sega soovime süstida lastesse huvi pillimängu vastu ja anda neile võimalus luua ka ise erinevaid lugusid.

Jaanuari lõpus plaanib Pan- gapealse lasteaed näidata oma

500 cc speedway-klassi stiilinäide. / Foto: Väino Haab

SPEEDWAY meistrivõistlustel nauditi sportlikku kihutamist

11. oktoobril toimusid esimesed Harku valla rahvus- vahelised meistrivõistlused speedway's (söerajal).

85 cc noorte speedway-klas- sis läks võistlustulle 15 noort võidusõitjat. Kaasahaaravas ja pingelises võistluses õnnestus seekord poodiumikohad hoi- vata põhjanaabritel soomlas- tel. Esikolmiku moodustasid Antti Vuolas, Joni Laukkanen ja Timi Salonen, kes püstitas kohe esimeses eelsõidus raja- rekordi ajaga 51,38 sek. Visa konkurentsi soomlastele pak- kusid meie parimatena Mar- kus Maximus Lill ja Frido Ving Viidas, kes seekord saa- vutasid 5. ja 7. koha. Frido Ving Viidas on vaid 6-aastane ning konkureeris endast tun- duvalt vanemate sõitjatega! Meie oma valla tulevikulootus Rasmus Helm pidi võidusõi-

du kahjuks katkestama moo- tori purunemise tõttu.

500 cc klassis näitasid oma taset Soome noormehed. Ka siin sõideti uus rajarekord, mis on nüüdsest Mika Loppil nimel ajaga 1.08.96 min. Põ- nevast finaalist väljus seekord võitjana eestlaste lemmik Nike Lunna, kes näitas taga- ratat Jiri Nieminenile ja Mika Loppile. Eesti meestest demonstreerisid parimaid aegu Martin Kimmel ja Ma- dis Metsmaaker. „Võistlus läks igati korda. Publik sai nautida korralikku sportlik- ku kihutamist! Soomlaste tase on tugev, nii et meie sõit- jatel peaks mõtteainet jagu- ma,“ andis hinnangu võist-

luste direktor Andres Valge.

„Siinkohal soovin tänada Harku vallavalitsust ning meie strateegilisi toetajaid: Osvald Catering, AS Me- tus-Est, Öhumeistri OÜ, EuroOil AS, OÜ Liikvatrans, Cramo, Transportaalee, Fin- Res OÜ, Spetsiselektroodi AS, Weldwell OÜ, Actual Print OÜ,“ lisas Valge.

Uus traditsioon sündimas

Speedway'd ehk söerada sõidetakse mootorratastega, millel puuduvad pidurid ja käigud. Raja pikkuseks on kuni 425-meetrine ovaal. Spordiala on väga populaarne Skandinaavias, Poolas ja Sak- samaal. Motoklubi Ranna Speedway MTÜ korraldatud rahvusvahelised meistrivõist- lused on plaanis muuta igasü- giseks traditsiooniks lisaks juba elujõudu näidanud Vambola Helmi iga-aastasele noorte rändkarika- ning Ret- ro võidusõidule. Motoklubi Ranna Speedway infotelefon on 503 5188.

KRISTY ROOSTFELDT

vanavanemaid ja avaldasime neile austust laste ja lastelaste kasvatamisse panustatud hoole ja armastuse eest.“

TOIMETAS: Aule Sagen

Pangapealse lasteaia- toimub kandleõpetus kaks korda nädalas. / Foto: Erakogu

kandleõpetuse vilju esimest korda korraldataval kandle- päeval „Laulev puu“, kuhu kutsume ka teisi lasteaedu ja koole. Osalejad on oodatud kuulama ja ka ise mängima erinevatel kannedel ning ja- gama oma kogemusi.

Austame pärandit

Jaan Bergmann on oma värsis „Vana kannel“ öelnud, et kui soovid rohkem teada Eesti vaimu kohta, siis tuleb kannelt hoolega uurida.

Targad talutööd linnaaias

MTÜ Tervendavad Aiad on sel hooajal võtnud südameasjaks kõnele- da vanadest talutöö- dest, mille tegemine oli majapidamistes tavapärane. Paljusid neist oleks võimalik teha ka meie tänastes koduaedades.

Elame linna külje all. Paljudel meist on oma aed, mis on väga tihti vaid muruvai- бага kaetud ja elupuudega ääristatud ruuduke. Oleme ära unustamas võimalusi, mida koduaed võiks pakkuda – aial on üha enam vaid puhkekoha roll. Samas kü- lastame järjest tihedamini perearstikeskusi, loodus- poode, mahetoidu paku- jaid. Terviseprobleemid sunnivad astuma samme tervislikumate, looduslähe- dasemate eluviiside poole...

“**Oleme ära unustamas võimalusi, mida koduaed võiks pakkuda.**

Sarjas „Targad talutööd linnaaias“ räägime, milli- seid talutöid ja kuidas teha tänastes koduaedades. Koh- tumisõhtutele Tabasalu ma- hekohvikus „Rohujuur“ tulevad külla inimesed, kes

Lisaks puhkekohale pakub aed ka tervist töö- ja aiaviljadest. / Foto: 123 FR

on oma õue peal leidnud ruumi ja aega talutööde tegemiseks.

Põlissordid

Sissejuhatuseks räägime 28. oktoobril põlissortidest. Õpime märkama ning väärtustama talulilli, vilja- puid ja põõsaid, mis on meie aedades kasvanud juba aastakümneid. Samuti saame teada, milliste oma-

duste pärast tuleks just neid taimi iga hinna eest säilita- da. Räägime kanade pida- misest: kui reaalne või hul- lumeelne, võimalik või võimatu, kallis või tasuv, töömahukas või lihtne see on. Muru niitmine on tihti tüütu. Kas, kus ja kuidas võiks selle töö tegemiseks appi võtta lambaid? Kuidas taimedega lõnga värvida või kasevihtu teha? Räägi-

me ka küüslaugumoosi keetmisest ja sellest, mil moel saavad mehed panus- tada talutoitude ja hoidiste tegemisse.

Vanad tööd hinnas ka uuel ajal

Värskendame oma mälu töödes-tegemistes, mis hakkavad unustuse hõlma vajuma. Me ei tee seda ai- nult selles võtmes, kui liht- ne see kõik on, vaid toome „teateid tegelikkusest“ – räägime ka ohtudest-mure- dest. Igaüks peab ise otsus- tama, kui jõukohane ja

“**Kuidas tai- medega lõnga värvida või ka- sevihtu teha?**

sobilik miski tema õue peal on või ei ole.

Kui oled kokku puutunud käsitletavate teemadega, võta oma tarkus ja kogemus kaasa ning tule jaga seda meiega! Infot MTÜ Ter- vendavad Aiad tegemiste kohta vaata Facebookis Õnne Eineri kontolt. Tore- date kohtumiseni!

ÕNNE EINER
MTÜ Tervendavad Aiad
Atesteeritud
maastikuehitaja

JÄÄTMED VIIGE PALUN JÄÄTMEJAAMA!

Jäätmejaam asub Tabasalus Kooli 5a ja on avatud N, R 14–19 ja L, P 10–15, riiklikel pühadel suletud.

Jäätmete üleandmiseks pöörduge jäätmejaama töötaja poole.

ERAIKUTELT TASU- TA VASTUVÕETAVAD JÄÄTMED:

Biolagunevad aia- ja hal- jastusjäätmel; rõivad ja jalatsid (üle 0,4 m³); sorteeritud ehitus- ja lammutusjäätmel (üle 1 m³); sorteerimata ehitus- ja lammutusjäätmel; eterniit; lehtklaas (üle 0,1 m³); suur- jäätmel, sh kasutuskõlb- matu vanamööbel.

Täpsemad tasuta äraan- tavate jäätmete kogused ja tasu eest vastuvõetavate jäätmete hinnakiri asub Harku valla kodulehel. Jäätmejaama infotelefon: 5303 6779.

TASU EEST VASTU- VÕETAVAD JÄÄTMED:

Biolagunevad aia- ja hal- jastusjäätmel (üle 0,4 m³); rõivad ja jalatsid (üle 0,1 m³); sorteeritud ehitus- ja lammutusjäätmel (üle 1 m³); sorteerimata ehitus- ja lammutusjäätmel; eterniit; lehtklaas (üle 0,1 m³); suur- jäätmel, sh kasutuskõlb- matu vanamööbel.

Täpsemad tasuta äraan- tavate jäätmete kogused ja tasu eest vastuvõetavate jäätmete hinnakiri asub Harku valla kodulehel. Jäätmejaama infotelefon: 5303 6779.

HARKU VALLAVALITSUS

Foto: 123 FR

Harku vallavalitus teatab:

Detailplaneeringu algatamise taotlused

Vallavalitsusele on esitatud järgnevad detailplaneer- ringu algatamise taotlused:

1) Tabasalu alevikus Soovälja maaüksusele (katastritun- nus 19801:002:0392). Taotluse kohaselt on detailpla- neeringu koostamise eesmärk jagada olemasolev maa- tulundusmaa sihtotstarbega maaüksus 4-ks elamumaa ja 2-ks transpordimaa sihtotstarbega krundiks ning elamu- maakruntidele ehitusõiguse määramine.

2) Muraste külas Kirsi tee 2 (katastritunnus 19801:001:1499) ja Kirsi tee 4 (katastritunnus 19801:001:1502) maaüksusele. Taotluse kohaselt on detailplaneeringu koostamise eesmärk kinnistu piiride muutmise ning hoonestusala ning hoonestusmahu täp- sustamine.

Detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahen- duste tutvustamise avalik arutelu:

3. novembril 2014 kell 17.00 toimub Harku Vallava- litsuses (Ranna tee 1, Tabasalu) Kütke külas Tamme (katastritunnus 19801:012:0600) maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahenduse tutvustamise avalik arutelu.

Detailplaneeringu eesmärk on jagada olemasolev hoo- nestatud elamumaa kaheks elamumaakrundi ning määrata elamumaakruntidele üksikelumute ehitusõigus. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek üldplaneeringu muutmiseks.

ÕPIRÄNDEGA SAKSAMAALE

Rahvusvahelise projekti ERASMUS+ õpirände programmi kaudu osales Vääna Mõisakooli muu- sikaõpetaja Katrin Järv- lepp 17.–21. septembrini Leipzgis toimunud Sak- samaa muusikaõpetajate üleriigilisel kongressil.

„Lisaks ülevaatele Saksa muusikaõpetajate tegemis- test ja elamustele kohalikust kontserdielust tõin kaasa uusi teadmisi nii muusika- õpetuse, erinevate metoodi- kate kui ka muuseumipeda- googika vallast.

Külluslik programm

Teist korda toimuval kong- ressil oli osalejaid üle 1500, lektoreid ja koolitajaid 189. Programmi valikus oli 404

seminari, töötuba, loengut, aruteluringi. Samuti pakuti võimalusi Leipzigi kuulsate muuseumide külastamiseks. Soovijad said osaleda muusi- kalistes tööühmades, nagu keelpillid mittekeelpillimän- gijatele, kongressi koor, puhk- pilliorkester või popkammer- muusika ansambel. Minul õnnestus kaasa teha J. Brahmsi „Saksa reekviemi“ ettekan- des, kus osalejateks 70-liik- meline koor, 2 solisti, väike sümfooniaorkester ning kla- verimängija. Tänu korraliku- le kodutööle ja noorele või- mekale dirigendile Barbara Ruchale sujus kõik suurepä- raselt ning esitus oleks vabalt võinud kõlada ka laiemale kuulajaskonnale.

Rikastav kogemus

Erasmus+ projekti kaudu koolitamine kindlustab õpe- tajale kõik vajaliku – osalus- tasu, hotelli, transpordi, päe- varahad, võimaluse käia kontserdil ja teatris. Minu sealoleku ajal toimus Felix Mendelssohn Bartholdy 205. sünniaastapäevale pü- hendatud festival, Leipzigi

“**Kongressil oli osalejaid üle 1500.**

Ooperiteatris oli lahtiste uste päev. Sain osa ka maailma- kuulsa poistekoori Thoma- nerchori esinemisest Leipzigi Toomkirikus, kus oma elu viimased 27 aastat

töötas kantorina Johann Sebastian Bach.

Alati on kosutav näha ja osa saada teiste maade kul- tuuri- ja hariduselust, õppi- da ning üle võtta parimast kogemusest laetud teadmi- si- oskusi. Usun, et praegusel ajal ühiskonnaelus toimuva- te muutustega toimetulekul muutuvad üha tähtsamaks pehmed väärtused – sisemi- ne rõõm, loomingulisus, otsusejulgus käsikäes vääri- kusega. Muusikaõpetus on üks olulistest hoobadest nende väärtuste pinnaleker- kimisel ja toimimisel. Tahan siin jääda väsimatuks ergu- tajaks, kindlameelseks teos- tajaks.”

KATRIN JÄRVLEPP
Muusikaõpetaja
Vääna Mõisakool

SILMADE KONTROLL

Harku vald on OÜ Silmarõõmuga kokku leppinud järgmised ajad, mil vallaelanikel on võimalik oma silmanägemist kontrollida:

06. november / 04. detsember

OÜ SILMARÕÕM TEENUSED:

silmade kontroll
silmarõhu mõõtmine
prillide müük
prillide pisiremont
optilised päikeseprillid

Silmarõhu mõõtmine toimub uue mittekontaktse tonomeetriga. Vanaduspensionäridel, kes ei tööta, on silmade kontroll **TASUTA**.
HINNAKIRI: silmade kontroll (ka koos silmarõhu mõõtmisega) on 6 eurot.

OÜ Silmarõõm võtab vastu Eakate Päevakeskuses (Teenuste 2, Tabasalu alevik) alates kella 10.00st registreeritud aegade alusel.

Silmade kontrolli võimaldamine vallas kohapeal on mõeldud vallaelanikele nii lastele (alates 12. eluaastast), täiskasvanutele, pensionäridele, kellel silmanägemisega probleeme.

Palume soovijatel registreerida telefonil 603 2171 (alates kella 11.00).

Arsti visiit on tasuta. Neile, kes tellivad prillid, visiitdinas ei ole.

Info telefonil: 600 3867 – sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Tiia Spitsõn või Eakate Päevakeskus – 603 2171.

TABASALU TANTSUMEMMEDE RÜHM OOTAB UUSI TANTSIJAJD.

Tule ja võta sõbranna kaasa!

Proovid toimuvad Tabasalu Ühisgümnaasiumi aulas **esmaspäeviti 17.30 – 18.30.**

Lisainfo: tel 5343 4367, Aleksandra Tabasalu Memmed

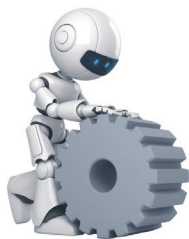

Tabasalu Teelahkme Lasteaed (Hämariku 1/5) pakub 0,5 koormusega tööd

üldruumide koristajale.

Tööaeg kokkuleppeline.
info@teelahkme.ee
või tel 677 2075

Vääna-Jõesuu Kool pakub tööd

ROBOOTIKA RINGI JUHENDAJALE.

4 tundi nädalas, sobib hästi näiteks tehnikaala tudengile.

Lisateave kontakt@vjk.edu.ee

Külakoja tee 2, Vääna küla, Harku vald

MUDILASTE MUUSIKATUBA

Reedeti kell 9.30-10.30

Ootame 1- 2-aastaseid põngerjaid koos emmedega!

Juhendaja Katrin Järvlepp
Registreerimine ja info katrinjar@hotmail.ee

XI KIRJANIKE TUUR „EESTI KIRJANIKUD EESTI RAAMATUKOGUDES“

5. novembril kell 13.00 kohtume Tabasalu raamatukogus nelja kirjanike tuurist osavõtjaga:

- ♦ Maimu Berg
- ♦ Jürgen Rooste
- ♦ Tarmo Teder
- ♦ Ivar Sild

Kirjanikud räägivad eesti kirjanduse hetkeseisust ja tulevikust ning tutvustavad ja esitavad oma loomingut.

Kõik olete oodatud kuulama!

Harku Valla Aiaselts

kutsuh aiahuvilisi hooaja lõpetamisele

28. oktoobril 2014 kell 18:00

Harku Vallavalitsuse saalis.

Räägime teemal "Iluaiaandus meil ja mujal".

Esineb Jüri Annist teemal „Kanada aiad.“

Jüri Annist on Calmia Istikuäri rajaja ja aiandusraamatute autor.

Muljeid kevadisest reisist Inglismaa aedadesse jagavad Luule Agu, Marika Raudsoo, Svetlana Polonskaja.

Osavõtt eelregistreerimisega kuni 25. oktoobrini **luule@agu.ee, telefonil 5201295**. Osalustasu 3€.

11 aastat kogemust

Kvaliteetset kinnisvarateenust pakub Teile kutseline maakler

50 35 680

Jaak.Eller@pindi.ee

LAURIFER

Haljastusettevõtte pakub haljastus- ja kivitöödele lisaks järgmisi teenuseid:

1. Valgustusraiet
2. Liinitrasside hooldust
3. Kraavide ja teeäärte puhastamist võsast
4. Kruntide ja metsa aluse puhastamist võsast
5. Harvendusraiet
6. Ohtlike puude langetamist

Pakume kiiret ja kvaliteetset teenust mõistlike hindadega

Kontaktid: Tel. 56243297 e-post: info@laurifer.ee

www.laurifer.ee

TALLINNA TELEVISIOON - KÕIKJAL ÜLE EESTI !

Alates novembrist ka VIASAT-is

Teated

■ Ehitus ja remonttööd, ka väiksemahulised tööd. Tel 5660 7554 janek@janelldisain.ee

■ Aastaringne fekaalivedu ja kuni 10m³ kogumismahutite tühjendamine. OÜ Norringsen. Tel 5662 1300

■ OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

■ Vanametalli kokkuost, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055

■ Korstnapühkija ja pottsepa litsenseeritud teenused, küttekollete kontroll, remont ja ehitus.

Akti väljastamine kindlustusseltside jaoks. Tel 5690 0686

■ Väikeveod kalluriga: erinevad mullad, liiv, killustik, segud jpm. Tel. 501 5992

■ Remondikiirabi: puu-, kivi-, metalli-, kaeve- jm ehitustööd. Tel 5604 4803

■ Müüa lõhutud küttepuid kask, lepp ja kuusk. Kohaletoomisega. Tel 501 5820

■ Väljaõppinud puudelangatja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köistehnikaga. Kändude freesimine ja okste äravedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee

■ Teostame kruntide raie kompleksteenust: raietööd, materjali kokkuvedu, kändude juurimine/freesimine, jäätmete hankimine, okste ja kändude äravedu. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee

■ Pesahooldus OÜ pakub tööd toredatele ja usinatele koristajatele. Kui soovid meie tööka perega ühineda, siis anna palun sellest märku info@pesahooldus.ee või helistades telefonidel 518 9779 / 5661 9551. Pesad korda!

■ Soovin leida väga head ja soovistustega koristajat koju Suurupis. Vaja oleks koristada iga 2 nädala tagant. Pinna suurus ca 130 m². Helistada 503 8814

SELVER on Eesti lemmikpood! Oleme tegutsenud alates 1995. aastast ja praegu on meil 44 kauplust üle Eesti. Meil töötab täna üle 2400 väga tubli inimese. Tänu neile saame olla parim kauplusekett, kus sisseostude tegemine on meeldiv ning sujuv.

Ootame oma Kakumäe Selveri perre usinat PUHASTUSTEENINDAJAT

TÄNU SINU TÖÖLE valitseb kogu kaupluses puhtus ja kord – letid on puhtad, tolm on puhitud ja müügisaali põrand niiskelt puhastatud, kontori-, lao- ja olmeruumid on korras jms.

OOTAME SIND, kui oled vähemalt 18-aastane (ülemist vanusepiiri ei ole), aus, täpne ja kohusetundlik ning Sul on võime taluda pingelist tööd. Sulle meeldib puhtus ja kord ning sa jaksad teha füüsilist tööd. Oskad eesti keelt B1 tasemel ning on tore, kui oskad ka vene keelt. Igati tuleb kasuks eelnev puhastusteenindajana töötamise kogemus.

SULLE PAKUME suure ettevõtte hüvesid ja kodupoe õhkkonda. Meie juurest leiad sõbralikud, hoolivad ja toetavad töökaaslased, kes aitavad Sul uude töösse sisse elada. Tööd toetavad koolitused ja kaasaegsed töövahendid. Sulle hakkab kehtima Selveri töötaja Partnerkaardi lisasoodustus ehk teenid ühe punkti asemel viis. Lisaks saad liituda tegusa Spordiseltsiga, mis võimaldab nii tasuta kui ka soodustingimustel oma keha ja vaimu eest hoolt kanda. Kui oled tubli, on Sulle loodud võimalused meie kaupluseketis edasi arenemiseks.

Kui soovid meie perega liituda, siis palun anna endast märku ning saada oma CV personal@selver.ee või täida kohataotlusankeet kodulehel www.selver.ee. Lisainfo saamiseks palun helista julgelt 667 3785 või 5343 5337, Kristi Aasa.

NB! Võtame ühendust vaid välja valitud kandidaatidega.

02. novembril 2014 Kumna Kultuuriaidas

kell 18.00

HINGEDEPÄEVA KONTSERT

Esineb

MARGUS VAHER

Pilet 7€

Info ja piletid: Telefon 55538009

kultuuriait@gmail.com

E-N 10-18 R 10-16

**AASTA LÖPUNI ON KOGU
KAUP KUNI**

1€

Teisipäevad on kaubapäevad!

TABASALUS Kallaste keskus 4

Leia Kaltsukapp

AITAN MÜÜA KINNISVARA HARKU VALLAS

Vaata pakkumisi: www.1partner.ee

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

MÄLUMÄNGUAEK!

Harku valla selle aasta esimene mälu­mäng toimub **31.10.2014** algusega kell **19.00** Restoranis **Seller**, Klooga mnt 6a, Tabasalu. Margus Kärner

Harku Valla Teataja

Väljaandja: **Harku vallavalitsus**, Ranna tee 1, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, faks 600 3854

Toimetust:

tel **606 3830**

Kady-Ann Sutt / kady-ann.sutt@harku.ee

Aule Sagen / aule.sagen@harku.ee

Reklaam ja müük: vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd saata: vallaleht@harku.ee

Koduleht: www.harku.ee

Kujundus: Liisi Elken

Trükk: AS Printall

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval (v.a juulikuus). Riigipühadel vallaleht ei ilmu. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumisele nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehe avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetust keelekorrektuuri ei teosta.

TISKRE S

SPORDIKLUBI HOTSPORT
Treener **TAIMI AINJÄRV**
AEROOBIIKA

KÜSI INFOT 50 39159

Esmaspäev 19.00 AEROOBNE-KÖHT-SELG
Kolmapäev 19.00 FUNKTSIONAALNE

TREENINGUD TOIMUVAD ALASNIIDU
LASTEAIAS: PUISNIIDU 7; TISKRE KÜLA

WWW.HOTSPORT.EE WWW.ERATREENER.EE

Eesti Haldus

Pakume õhtust tööd
kontori- ja olmeruumide
koristajale

Info: 5689 7611, Jana

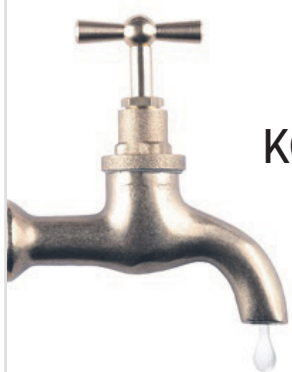
1Partner
KINNISVARA

**REKLAAMI VÕI
KUULUTUSE TELLIMINE**
e-post vallaleht@harku.ee
telefon **606 3830**

Vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus

Teostame järgmisi töid:

- projekteerimine;
- trasside ehitus, sh üleliigse pinnase äravedu ning haljastuse taastamine;
- veemööduõlme ehitus, sh surveproovid ja üleandmine OÜ-le Strantum ning loomulikult kõikvõimalikud torutööd!

Maxsys OÜ
KOGEMUSI EI ÕPITA!

Lisainfo telefonil 525 0941
või info@maxsys.ee

HINGEDEPÄEVA KONTSERT-JUMALATEENISTUS Pühapäeval, 2. novembril kell 10.30 Rannamõisa kirikus

Esineb

**EESTI TEADUSTE
AKADEEMIA
MEESKOOR**

dirigendid Andrus Siimon
ja Igor Nikiforov

MTÜ Tervendavad Aiad sari
„TARGAD TALUTÖÖD LINNAAIAS“
28. oktoober 2014

„PÕLISTAIMED
kui kultuuriväärtuse kandjad meie
koduaias“

Külas on põliste taimede ja koduloomade
edendaja **Annika Michelson** (www.maadjas.ee)

Milliseid taimi loetakse põlisteks, millist väärtust
omavad põlissordid, kuidas neid ära tunda,
säilitada, miks seda teha vaja on jne.

Kohtumiskohaks kohvik „**Rohujuur**“ Tabasalus
Algus kell 18.00

Osalustasu registreerudes kuni 3 päeva enne 8 eur,
hiljem ja kohapeal 12 eur

tervaiaid@gmail.com
50 37 504 Õnne Einer

